

Луканічева Дар'я Олександрівна

Київський національний університет

технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – старша викладачка Бороліс І. І.

ВПЛИВ ПРОЦЕСІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Період модернізації відзначився значним прогресом в сфері науки та літератури. Вплинув на всі сфери життя людини і, на мою думку, є одним з найважливіших періодів в історії людства. Для багатьох європейських мов цей час став ідеальною можливістю для розвитку. На прикладі англійської мови я спробую продемонструвати цей процес.

Період Пізнього Середньовіччя або Ренесансу став початком модернізації. Розпочавшись в Італії в XV ст. і поширившись по всій Європі, Ренесанс став епохою повернення та переосмислення «класичних» праць. В середині XV ст. в Німеччині з'являється перший друкарський верстат, що дає змогу більшим колам познайомитись з працями видатних вчених та письменників. Приблизно в 1476 р. Вільям Кекстон знайомить Англію з процесом друку. Вже через століття рукописи зустрічались дуже рідко, книги перестали бути дорогою розкішшю. Також вагомою перевагою друкованих книг стала можливість робити велику кількість копій. Це дозволило просувати національну мову по всій території, на якій її розуміли. Граматика вже мала більш-менш чітку структуру та мало змінювалась на відміну від лексики.

Найчастіше нові слова приходили в англійську мову через писемність, тобто завдяки письменника-популяризаторам та їх творам, в яких вони вводили нові чи пояснювали значення інших. Звичайно, неможливо визначити, хто ввів кожне слово, але є деякі доведені приклади. Спираючись на інформацію,

подану в книзі «A history of English language», що написана за співавторства Альберта Бота та Томаса Кейбла, Томас Еліот та Томас Мор – письменники, що познайомили світ з великою кількістю нових слів. Завдячуючи серу Томасу Морю, ми отримали такі слова як: absurdity (абсурд), acceptance (прийняття), anticipate (передбачати), combustible (горючий), contradictory (суперечливий), dissipate (розсіятися), eruditely (ерудований), explain (пояснити) і багато інших. Для англійської мови характерна велика кількість запозичень з інших мов, що створює образ неповноцінної мови. Тому деякі письменники завзято шукали англійські аналоги. Поети досягли в цьому найбільшого успіху. Їх підхід полягав у пошуку та відродженні старих слів, а в деяких випадках і створенні нових. Приблизно в цей період звуки починають зазнавати значних змін. Продовжувався процес нівелювання закінчень, відбувалися позиційні та асимілятивні зміни коротких голосних, а також значна зміна всієї системи довгих голосних, що отримала назву Великого зсуву голосних. У цей період групи приголосних спрощувалися, а в деяких позиціях вони втрачалися.

З поширенням ідеї капіталізму почали формуватися нові соціально-класові відносини. Шукаючи свого місця на ринку дедалі більше підприємців відправлялись в села в пошуках дешевої робочої сили. Інтенсивно розповсюджувалось мануфактурне виробництво, все частіше селяни ставали найманими робітниками. Розвиток ринкової економіки спричинив зростання цін по всій Європі, тоді як заробітна плата зростати не поспішала. Бідність стала головною соціальною проблемою. Таким чином, закріпився поділ суспільства за класовою ознакою. Церква також втрачала зайняті раніше позиції, завдяки чому стало можливо проведення більшої кількості наукових досліджень. Мова була однією з багатьох галузей науки, яка виграла від цього, оскільки у вчених з'явилась можливість активніше та змістовніше досліджувати її. Про це свідчать написані в той час трактати про мову та укладені словники. Відбувалась стандартизація мови, перехід від національної

до кодифікованої. «Стандартизована мова - це мова, яка забезпечує узгоджені правила використання, зазвичай кодифіковані в словниках і граматиках, для широкого кола інституційних цілей, таких як освіта, уряд і наука. Соціолінгвісти, як правило, використовують термін "стандартна англійська" для позначення переважно письмової, а особливо друкованої, мови, що використовується освіченими людьми». (David Graddol, 2007, 83)

Бурхливі події IX ст. значною мірою вплинули на економіку, та не на мову. Протягом першої половини XX ст. світові війни та кризи, що настали після них, вплинули на життя майже кожної людини і залишили свій відбиток на мові. З'явилися нові слова воєнного спрямування. До прикладу *camouflage* (камуфляж), запозичене з французької чи *dugout* (бліндаж), *machine gun* (кулемет), *periscope* (перископ). Після другої світової війни світ зустріли і такі слова як: *iron curtain* (залізна завіса), *cold war* (холодна війна).

Окрім війн, на появу в мові нових слів значною мірою впливав і розвиток науки. Дослідники вводили нові терміни, що значною мірою збагачувало мову.

У висновку необхідно зазначити, що слова, в першу чергу, це віддзеркалення культури та людської свідомості. Часто на розвиток мови впливають ті ж фактори, що й на становлення суспільства. Історичні чинники мають вагомий вплив на мовотворчий процес, і саме на них спирається подальший розвиток мови.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Albert C. Baugh and Thomas Cable (2002). *A History of the English Language*, (5th ed). (p. 187 - 285). London: Pearson Education.
2. David Graddol, Dick Leith, Joan Swann, Martin Rhys and Julia Gillen (Eds). (2007). *Changing English*.
3. Верба, Л. Г (2004). Історія англійської мови: посібник для студентів та викладачів. Dr. E.F. Rictio (Ред.), Вінниця: НОВА КНИГА, 304 с.